

Risc Consult

Buletin informativ editat de Marsh s.r.l.

Gestionarea riscului în Europa anului 2002

Studiu asupra întreprinderilor mijlocii

Afacerile presupun riscuri. Gestionarea factorilor de nesiguranță reprezintă o prioritate critică pentru companiile mari, care se confruntă cu tot mai multe influențe economice, politice și comerciale. Oportunitățile și hazardul stau la baza oricărei afaceri moderne și implică întotdeauna riscuri.

Raportul „Gestionarea riscului în Europa anului 2002” al firmei Marsh se concentrează pe sectorul dinamic, aflat în plină dezvoltare, al întreprinderilor mijlocii și are drept scop examinarea atitudinii acestor societăți din perspectiva analizei riscului, a importanței pe care i-o acordă și a strategiilor pe care le folosesc pentru minimalizarea acestuia.

(Continuare în pagina 2)

Introducere în managementul riscului

Din cuprins

- 6 Ieri, azi, mâine în industria asigurărilor
- 7 Forumul Internațional de asigurări-reasigurări FIAR 2002
- 8 Riscuri ale rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice
- 9 Un nou protocol
- 10 Asigurările de garanții – substituit pentru scrisorile de garanție bancară

Ce reprezintă riscul?

Riscul este practic amenințarea ca un eveniment sau o acțiune să afecteze abilitatea unei companii de a funcționa și/sau de a își urmări îndeplinirea obiectivelor sale strategice. Riscul apare în general nu atât din probabilitatea că nu se va întâmpla ceva bine, ci din posibilitatea de a se întâmpla ceva rău.

Unele riscuri sunt ușor de identificat: spre exemplu riscul ca o persoană să sufere un accident sau riscul ca o clădire să fie afectată de

un incendiu. Riscurile pot fi însă mult mai complexe. Practic, fiecare decizie pe care o luați implică riscuri cu efect pozitiv sau negativ.

Ce reprezintă managementul riscului?

Managementul riscului este un proces bine definit. El implică identificarea, analiza și controlul economic al riscurilor care ar putea afecta activitatea companiei dumneavoastră.

(Continuare în pagina 4)

Gestionarea riscului în Europa anulului 2002

Studiu asupra întreprinderilor mijlocii

(Urmare din pagina 1)

Riscul este într-o permanentă schimbare și evoluează în complexitate, pe lângă tradiționalele expuneri la hazard adăugându-se riscuri operaționale, financiare și strategice. Caracterul complex poate fi atribuit următoarelor cauze:

- reglementări și respectarea acestora;
- standarde și coduri europene;
- relații cu investitorii;
- riscurile unei economii noi;
- presiuni pentru micșorarea fluctuației de personal;
- re tehnologizarea afacerii;
- relații dintre salariați;
- presiuni pentru eficiența costurilor;
- schimbări economice bruște.

Problemele cu care se confruntă sectorul întreprinderilor mijlocii

Întreprinderile mijlocii diferă prin natura lor de marile întreprinderi. Adesea, ele operează cu structuri mai puțin dezvoltate, fără a avea un „risk manager“ sau un expert special angajat în acest scop. Responsabilitatea pentru risc este împărțită la nivel de conducere, directorul financiar fiind cel care, de regulă, se ocupă de toate aspectele legate de riscul afacerii.

De exemplu, în timp ce o întreprindere mare ar putea avea un compartiment de resurse umane care să se ocupe, prin politici efi-

ciente, de toate aspectele legate de coordonarea personalului, de la recrutarea angajaților, sănătatea și securitatea salariaților, până la utilizarea poștei electronice, întreprinderile mijlocii au resurse limitate, fapt ce complică procesul de gestionare a riscului de personal. Lipsa unui sistem de gestionare internă a riscului poate conduce la deficiențe în planurile existente, la lipsa controlului și la absența unor proceduri de auditare.

Acest studiu relevă faptul că, deși sunt conștienți de riscurile la care este expusă afacerea, conducătorii întreprinderilor mijlocii nu se grăbesc să implementeze un proces de identificare și reducere a acestora. Rezultatele studiului indică o abordare uneori fatalistă a riscului și, în unele cazuri, asemenea atitudini pot avea consecințe negative pe plan financiar.

Soluții de îmbunătățire

Există totuși șanse reale de îmbunătățire. Întreprinderile mijlocii și cele în curs de dezvoltare, neavând în organigramă angajați care să se ocupe exclusiv de gestionarea riscului, nu dezvoltă nici un aparat birocratic, care adesea poate împiedica inovația și schimbarea. Studiul nostru scoate la iveală faptul că numeroși directori generali și experți financiari din întreprinderile mijlocii caută tot mai mult consiliere și îndrumare în probleme legate de risc și apelează la profesioniști pentru a se descurca în acest domeniu din ce în ce mai complicat. În tratarea aspectelor legate de riscul în afaceri, o abordare unică, centralizată, de identificare a riscului, poate fi deosebit de valoroasă.

Studiul a constatat în 600 de interviuri detaliate la care au participat directori de companii private precum și din sectorul public. Au fost selectate societăți din Belgia, Franța, Germania, Italia, Spania și Marea Britanie, având între 50 și 500 de angajați și venituri anuale între 50 și 500 milioane Euro.

Spre deosebire de multe întreprinderi mici, subiecții studiului nostru sunt conștienți de problema gestionării riscului. Unii dintre aceștia au dezvoltat strategii capabile să răspundă la schimbările riscului, în timp ce alții doresc să îmbunătățească abordarea riscurilor.

În timpul studiului efectuat în Europa, s-a descoperit că atitudinile față de risc diferă în funcție de temperament. Au fost identificate diferite atitudini de asumare a riscurilor: fataliste, conservatoare ori active. În timp ce unele din aceste întreprinderi răspund necesității unei mai bune gestionări a riscului, altele se complac în a lăsa lucrurile să curgă de la sine. De asemenea, s-au descoperit puncte de vedere diferite asupra riscului în segmente verticale ale aceluiași domeniu de activitate, inclusiv când comparăm sectorul public cu cel privat.

Afacerile întâmpină presiuni intense în menținerea avantajelor concurențiale. Adesea, riscul este măsurat retroactiv, cu pierderile directe servind drept unitate financiară și cadru de planificare, întreprinderile mijlocii recunoscând costul oportunităților

pierdute din cauza neînțelegerii riscurilor financiare, operaționale, strategice și de hazard.

Noi forme ale riscului în Europa

În Europa, ansamblul reglementărilor naționale se modifică rapid prin directive, standarde și coduri noi care se emit mult mai repede decât pot fi urmate sau aplicate de către firme. Din ce în ce mai mult, întreprinderile mijlocii din zona Euro anticipează o îngreunare a legislației muncii și a acordurilor sociale. Firmele se confruntă acum cu provocări în ceea ce privește atragerea și menținerea personalului și a conformării cu legislația muncii. Aceste riscuri sunt urmate de schimbări demografice și ale obiceiurilor consumatorilor, schimbări în lanțul de aprovizionare, riscul de marcă, schimbări ale ratei de schimb și fluctuații ale ratei dobânzii, intensificarea fuziunilor și a achizițiilor și întreruperea activității. Riscurile sunt multiple, dar tot atât de reală este și șansa de a rămâne competitiv prin diminuarea acestora.

Întreprinderile mijlocii și cele în curs de dezvoltare se confruntă acum cu amenințări crescute de acționare în instanță și trebuie să se asigure că afacerile lor cu clienții și furnizorii sunt conforme cu legea. În același timp, ele trebuie să aibă practici impecabile în politica de personal. Riscurile noii economii sunt adeseori subestimate de către societăți și sunt cu atât mai puțin înțelese atunci când presiunea competițională le împinge spre strategii de comerț electronic.

Pentru unele țări din zona Euro care au adoptat și introdus moneda unică există încă multe de făcut. Chiar și în țările din afara

spațiului Euro suntem martori ai fenomenului de „infiltrare Euro“, prin care zona începe să se extindă spre țări și afaceri din afara ariei sale imediate de operare.

Dincolo de riscurile tradiționale

Este vital ca o companie să privească dincolo de riscurile tradiționale asigurabile și de cele financiare. În timp ce acestea rămân critice, sunt în multe cazuri depășite de riscuri operaționale și strategice semnificative. Schimbarea tiparelor de expunere la risc presupune ca societățile să vadă dincolo de amenințările care au fost catalogate în trecut drept condiții de derulare a afacerilor. Pe piața de mâine, firmele mijlocii trebuie să înceapă să imite practicile firmelor mari de inventariere a riscului, de diminuare sau eliminare a acestuia și apoi să aleagă între a păstra riscul sau a-l transfera unei societăți de asigurare sau pe piața de capital. În timp ce riscurile au crescut, au apărut și alternative pentru abordarea acestora.

Necesitățile întreprinderilor mijlocii și a celor în curs de dezvoltare nu depind numai de asigurare și de controalele financiare de bază. Dacă riscurile sunt mai bine înțelese și gestionate, aceasta poate duce la

o performanță susținută în funcționare, neîntreruptă de vreo pierdere neprevăzută. În cele din urmă, un gram de prevedere poate echivala cu un kilogram de tratament. Provocarea cu care se confruntă fiecare societate pe piața foarte instabilă de astăzi este de a găsi timp pentru a localiza și gestiona întregul ansamblu de riscuri și apoi de a desfășura un proces eficient de coordonare. Chiar atunci când sunt în creștere, companiile trebuie să fie agile și capabile să se re tehnologizeze pentru a fi competitive pe piețe dure.

Deoarece apar semne că amenințarea recesiunii începe să scadă, firmele caută să se dezvolte, având ca scop creșterea productivității și a eficienței prin modificarea și re tehnologizarea procesului. Schimbarea înseamnă nesiguranță, iar nesiguranța înseamnă risc. În viitor, afacerile cele mai sigure se vor baza pe o gestionare efectivă a riscului în afaceri.

Concluzii principale ale studiului

Acest studiu asupra întreprinderilor mijlocii europene a evidențiat următoarele:

- în majoritatea cazurilor, responsabilitatea pentru risc cade în sarcina directorului financiar (CFO);
 - majoritatea firmelor recunosc importanța înțelegerii riscului și consideră că gestionarea riscului este o prioritate;
 - o treime din întreprinderile mijlocii europene nu evaluează riscul mai des de o dată la șase luni;
 - o treime dintre directori nu știu dacă firma lor a înregistrat sau nu pierderi semnificative;
- (Continuare în pagina 4)

(Urmare din pagina 3)

- firmele cred cu fermitate că încercarea de identificare, măsurare și controlare a riscurilor cu care se confruntă este necesară afacerii lor;
- riscurile strategice și operaționale creează o mare îngrijorare în Europa, împreună cu presiunea competițională, instabilitatea personalului și absenteismul acestuia;
- atitudinea față de risc poate fi influențată de apariția unui eveniment extern important;
- diferențele culturale sunt evidente în atitudinea față de risc. Unele țări pot avea o cultură care să încurajeze

asumarea riscului, în timp ce altele sunt mai conservatoare;

- fluctuația mare a personalului este o problemă pentru multe întreprinderi mijlocii și există diverse abordări pentru diminuarea acestui risc;
- metodele curente de control, monitorizare și măsurare a eficienței procedurilor de gestionare a riscului sunt inadecvate, mai ales în cazul riscurilor cu impact crescut; patru din zece firme nu au o politică oficială în acest sens;
- întreprinderile mijlocii tind să fie mai preocupate de riscurile cu impact ridicat, în timp ce în realitate ele suportă pierderi semnificative cauzate de riscuri frecvente, cu impact redus;

Acest proiect de cercetare a fost unul din cele mai mari realizate vreodată de departamentul „Corporate Client Practice“ (CCP) al firmei Marsh și avem convingerea că acesta va avea un rol important în înțelegerea nevoilor clienților noștri. Sperăm că problemele ridicate aici vor fi subiect de reflecție și pentru firmele din România și le vor ajuta să devină lideri în domeniul lor, fie că rămân pe piața întreprinderilor mijlocii, fie că vor crește rapid pentru a deveni firme de mari dimensiuni.

Dacă doriți să primiți Raportul „Gestionarea riscului în Europa anulului 2002“ (disponibil în limba engleză), vă rugăm să ne contactați.

Introducere în managementul riscului

(Urmare din pagina 1)

Acest proces are următorii pași, prezentați în schema de la pagina 5.

Identificarea riscurilor

Un prim pas îl reprezintă identificarea riscurilor care ar putea afecta compania. Este necesară implicarea personalului din toate departamentele firmei pentru a se asigura o trecere cuprinzătoare în revistă a activităților desfășurate și a riscurilor implicate de acestea.

Analiza riscurilor

Chiar dacă la început va fi identificat un număr mare de riscuri, anumite riscuri sunt mai importante decât altele. De aceea este necesar să se înțeleagă care dintre expunerile la risc au potențialul de a împiedica compania să-și atingă

obiectivele. Metodele de analiză sunt variate și Marsh vă poate oferi sprijin specializat în această fază a procesului de management al riscului, cum de altfel vă poate ajuta în toate celelalte etape.

În urma analizei, este posibil să se descopere că o parte a riscurilor sunt deja bine controlate, fapt de care trebuie ținut cont în determinarea impactului pe care ele îl pot avea asupra companiei. Practica a confirmat că un potențial risc mare, bine controlat, poate avea un impact mai mic decât un risc mic care nu este bine controlat. Asistența unor consultanți specializați în managementul riscului oferă siguranța unei analize și evaluări corecte a nivelului riscurilor, esențială pentru calitatea rezultatelor procesului de gestionare a riscurilor.

Tratarea riscurilor

Pentru majoritatea riscurilor, scopul final va fi utilizarea celei mai eficiente strategii de tratare a riscurilor, folosind o combinație a

opțiunilor prezentate în diagramă. Acestea sunt:

- reținerea riscurilor (păstrarea riscurilor pe cont propriu la un nivel pe care îl considerați acceptabil);
- transferul riscurilor către o companie de asigurări sau prin aranjamente contractuale cu un furnizor;
- folosirea unor metode de control și reducere a riscurilor;
- schimbarea modului de operare sau renunțarea la acesta în cazul unui risc foarte serios, care nu poate fi controlat în nici un fel.

Administrarea mai multor riscuri poate implica o combinație între metodele specificate anterior. Modul exact de tratare va fi diferit pentru fiecare risc în parte, sprijinul profesional oferit de un consultant fiind, încă o dată, deosebit de important.

Monitorizare și analiză

Fiecare companie are dinamica sa proprie și este mereu într-un proces de schimbare. Riscurile urmează aceeași dinamică, fiind necesară monitorizarea efectului acțiunilor pe care le întreprindeți pentru controlul acestora și schimbarea acestor acțiuni dacă nu se mai potrivesc cu profilul de risc curent.

De asemenea, va trebui implementat un proces constant de identificare a riscurilor nou apărute (spre exemplu, riscurile IT sau riscurile aduse de noile reglementări sau legi).

Scopul final al tuturor pașilor descriși mai sus este acela de a introduce procesul de management al riscului în cadrul companiei dumneavoastră, astfel încât toată lumea să fie conștientă de riscuri și să se implice în gestionarea acestora.

Rezultate

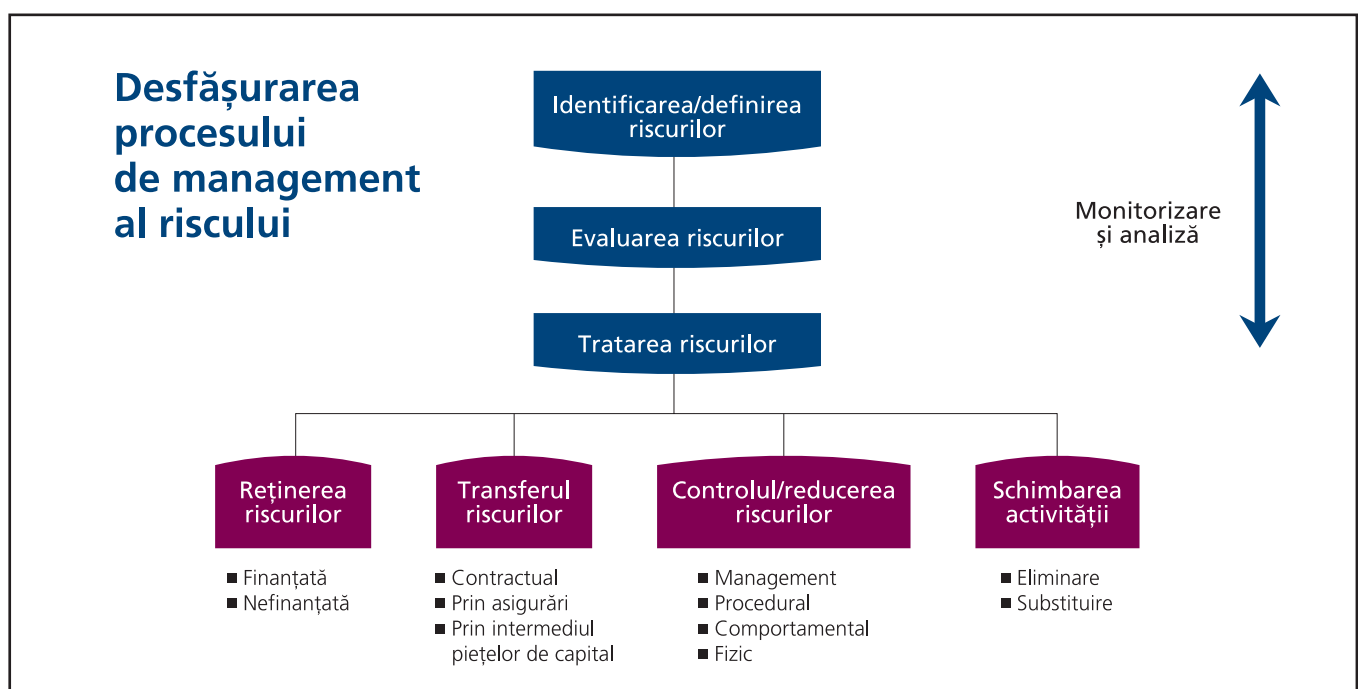
Cele descrise mai sus par dificile. Cu toate acestea, rezultatele

merită efortul deoarece administrarea eficientă a riscurilor aduce beneficii importante companiei:

- crește încrederea acționarilor;
- creează eficiență;
- reduce costurile;
- îmbunătățește productivitatea, imaginea firmei și moralul angajaților;
- ajută la atragerea de fonduri suplimentare.

Marsh are experți care vă pot ajuta să implementați cu succes managementul riscurilor în compania dumneavoastră.

Aceștia sunt familiarizați cu specificul activității companiei și înțeleg problemele cu care vă confrunțați, fiind disponibili pentru a analiza împreună cu dumneavoastră modul în care pot fi administrate eficient riscurile. ■

Ieri, azi, mâine în industria asigurărilor

Comemorarea unui an de la tragicele evenimente din 11 septembrie s-a desfășurat pe întreg teritoriul Statelor Unite și în multe alte țări ale lumii, atât sub semnul unui pios omagiu adus miilor de victime ale atentatelor teroriste, cât și sub semnul solidarității umane în apărarea valorilor democratice.

Deși previziunile majorității experților și analiștilor economici aruncau industria asigurărilor și reasigurărilor în pragul colapsului – ca urmare a numărului mare de victime umane și a dimensiunilor excepționale a pagubelor materiale – realitatea confirmă că la nivel global industria asigurărilor a reușit să-și îndeplinească obligațiile contractuale plătind daune și constituind provizioane de peste 50 miliarde dolari.

Desigur, confruntată cu o atât de puternică și neașteptată lovitură, „nimic nu mai putea fi la fel“ nici în industria asigurărilor și reasigurărilor.

Profioniștii acestui sector încearcă să depășească acest moment de cumpănă analizând cu mai multă atenție riscurile cu care se confruntă. Într-o lume plină de incertitudini, asigurătorii caută noi soluții viabile care să governeze principiile de bază ce se referă la repere total aleatoare și revizuiesc modelele statistice după care vor stabili de acum încolo limitele maxime de acoperire a riscului.

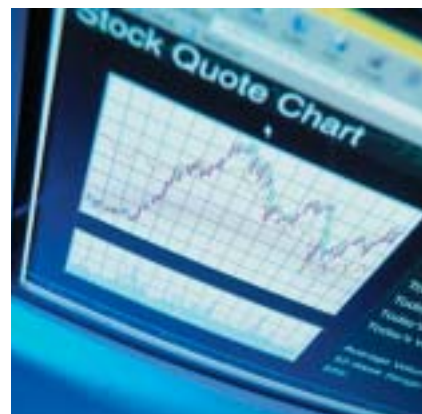
Confrunțați din ce în ce mai des cu furturi, inundații și incendii catastrofale în regiuni din ce în ce mai vaste, asigurătorii și reasigurătorii intenționează să-și limiteze expunerea la risc chiar dacă în prezent, în unele state,

legislația prevede că polițele de asigurare ale persoanelor fizice nu au o limită maximă, fiind interzisă fixarea unui prag la acoperirea daunelor corporale.

Fără îndoială, evenimentele din 11 septembrie în Statele Unite și recente inundații care au devastat zone întinse din Europa Centrală vor duce la modificări ale metodelor de echilibrare a piețelor de asigurare atât în plan local cât și internațional. Iar în acest echilibru trebuie să se țină cont de evoluțiile și tendințele economice, sociale, politice și chiar climatice la nivel mondial, în cadrul cărora se manifestă fenomene adverse precum recesiunea, șomajul, fragilitatea burselor, deprecierea dolarului, creșterea prețului petrolului, conflictul din Orientul Mijlociu, tensiunile cu Irakul și nu în ultimul rând, perturbările climaterice la nivel planetar.

În aceste condiții, rolul consultanților și intermediarilor în asigurări devine din ce în ce mai important pentru cei care doresc să-și protejeze viața și/sau bunurile. De exemplu, aceștia trebuie să explice, într-un mod competent și convingător, clienților lor, de ce cu mai mulți bani plătiți pentru prima de asigurare se poate cumpăra mai puțină protecție decât anul trecut. Tot brokerii de asigurări sunt cei care pot oferi cele mai bune soluții de protecție pentru riscuri mai speciale, cu un grad mai mare de complexitate, cum ar fi cele legate de terorism, răspundere civilă sau întreruperea activității.

Încrederea clienților în brokerii de asigurări trebuie să se bazeze pe capacitatea acestor specialiști de

a găsi soluții optime pentru acoperirea riscurilor, atât din punct de vedere al prețului, cât și al bonității asigurătorului, marcată în special de capacitatea acestuia de a gestiona și lichida daunele.

În ceea ce privește piața de asigurări din România, aceasta își păstrează tendința ascendentă din ultimii ani, observându-se o creștere spectaculoasă a ponderii asigurărilor de viață în totalul celor generale.

Aflată în plin proces de construcție și consolidare, piața autohtonă de asigurări a fost la rândul ei marcată de înăsprirea condițiilor de reasigurare, manifestată la nivel mondial printr-o creștere importantă a costurilor și prin restrângerea ofertelor de reînnoire a contractelor.

În ceea ce privește competitorii pe piața de asigurări din România, se poate constata că, în general, clasamentul primilor 10, pe total sau pe categorii de asigurări, nu suferă modificări importante, selecția lor fiind deja un rezultat combinat al normelor impuse de Comisia de Supraveghere și a încrederii populației și agenților economici.

Întrucât nu este însă vremea clasamentelor, vom remarca doar că estimările pe anul în curs prevăd o creștere a cuantumului primelor brute încasate la peste 400 milioane dolari, astfel încât, pentru prima oară de la calcularea sa, raportul dintre volumul primelor brute încasate și Produsul Intern Brut (PIB) va depăși 1% (cca 1,15%).

Sub rezerva unor evenimente nedorite, care ar putea schimba acest curs ascendent al pieței noastre de asigurări, o prognoză a CSA indică o creștere cu 34% a primelor brute încasate în perioada 2003-2005, volumul acestora urmând să depășească 540 de milioane dolari în ultimul an al intervalului.

Această creștere graduală a volumului primelor brute încasate ar fi o dovadă concretă a îndeplinirii cu succes a „celeia de-a treia etape de consolidare“ prin care va trece piața asigurărilor, conform unui program de selecție și control elaborat de CSA.

Forumul Internațional de asigurări-reasigurări FIAR 2002

Între 20 și 23 mai, la Sinaia, a avut loc FIAR 2002, un eveniment așteptat cu interes de majoritatea asigurătorilor din România și de partenerii acestora din piața internațională a reasigurărilor.

Aflat la cea de a V-a ediție, FIAR a oferit celor mai importanți reprezentanți ai pieței noastre de asigurări posibilitatea de a-și promova interesele individuale și de grup, de a realiza într-un timp foarte scurt o serie de întâlniri și convorbiri profesionale cu reasigurători, brokeri, companii de IT, evaluare, avocatură și consultanță și nu în ultimul rând, bancheri.

Forumul de la Sinaia s-a desfășurat, pentru a doua oară, sub înaltul patronaj al domnului prim-ministru Adrian Năstase, având sprijinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (CSA) și al asociațiilor profesionale de profil.

Pe parcursul a patru zile, Forumul a însemnat, în fapt, un program dens și dinamic de întâlniri și dezbateri pe teme de actualitate și interes pentru industria asigurărilor.

Dintre acestea, menționăm pe cele mai importante:

- „Problematika tranziției și caracteristici ale pieței românești în activitatea de reglementare și supraveghere“; „Asigurarea locuințelor - necesitatea și oportunitatea reintroducerii obligativității acesteia“, prezentate de Nicolae Crișan - președintele Consiliului CSA;
- „Managementul riscurilor catastrofale și posibile soluții pentru România“ - prezentată de Eugene Gurenko, senior insurance officer al Băncii Mondiale;
- „Stadiul și dificultățile introducerii noului sistem contabil și a noului plan de conturi în asigurări“ - prezentată de Angela Guran, membru al Consiliului CSA.

De asemenea, chiar în deschiderea lucrărilor FIAR, reprezentanții organismelor ce reprezintă piața autohtonă a asigurărilor, respectiv CSA, Unsar și UNSICAR au

prezentat o serie de date legate de Bilanțul anului 2001, și cel al primului trimestru din acest an.

Organizat de către compania de relații publice Media XPRIMM, Forumul de la Sinaia s-a bucurat de prezența a peste 180 de participanți și invitați speciali, reprezentând 39 de companii românești și 38 străine de profil, precum și 15 companii care activează în domenii conexe (IT, consultanță, avocatură, bănci), remarcându-se an de an prin ținuta profesională, bogăția tematică, reprezentativitatea și calitatea participanților români și străini.

(Sursă: XPRIMM - special)

Riscuri ale rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice

Daunele majore provocate rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice ca urmare a producerii unor furtuni de mare intensitate au drept principală caracteristică gradul înalt de acumulare a pierderilor nu doar pentru acestea, ci și pentru un foarte mare număr de persoane juridice și fizice.

Cu toate eforturile de prevenire și contracarare a pagubelor, potențialul de risc al furtunilor rămâne oricând foarte ridicat, imprevizibil și aproape imposibil de cuantificat dinainte.

Din datele statistice înregistrate în ultimii 15 ani, mai multe furtuni catastrofale au afectat diverse regiuni ale Europei de Vest cauzând daune importante, în același timp, mai multor rețele aparținând unor companii de transport și distribuție a energiei electrice.

de reasigurări au scos în evidență o serie de particularități ale acestui tip de risc și au generat noi forme de contracarare a pagubelor, atât din partea asiguraților, cât și a asiguraților.

O primă preocupare a tuturor factorilor implicați derivă din faptul că intervalul de timp în care furtunile puternice revin în forță în aceleași regiuni s-a redus foarte mult, fiind foarte greu de prevăzut când se va produce un nou fenomen de acest gen. Studii separate întocmite de reasigurători de prim rang, precum Munich Re sau Swiss Re au evaluat riscul revenirii unor furtuni de genul celor prezentate în tabel la o perioadă cuprinsă între 10 și 20 de ani.

De asemenea, un raport independent prezentat de Departamentul de Management al Riscului din cadrul Marsh aduce în

rile s-au redus la numai 15 ani. În astfel de perioade reduse de timp, de 10-15 ani, este extrem de dificil ca (re)asigurații să-și poată recupera, prin noi beneficii, pierderile majore suferite din cauza furtunilor.

Un alt motiv de îngrijorare și preocupare pentru cei care doresc sau oferă protecție prin asigurare derivă din faptul că din ce în ce mai des se întâmplă ca două furtuni puternice să lovească o anumită regiune la intervale foarte scurte de timp. Furtuni „concomitente“ de genul Vivian - Wiebke sau Lothar - Martin au sporit substanțial pierderile înregistrate în zonele afectate și au demonstrat, prin repetare, că nu mai trebuie considerate drept „evenimente neobișnuite“.

Situația asigurărilor

Ca urmare a daunelor majore cauzate de furtuni industriei asigurărilor din Europa, s-a ajuns la o situație extremă: acoperirile împotriva pierderilor datorate furtunilor, care erau incluse în mod tradițional în polițele de asigurare, au fost excluse de (re)asigurații, pentru companiile de transport și distribuție a energiei electrice.

Drept urmare, aceste companii au fost puse în imposibilitatea de a mai putea cumpăra o astfel de acoperire.

Desigur, există motivații pertinente pentru a se justifica o asemenea măsură, cum ar fi:

- acumularea pierderilor mai multor asigurați ca urmare a

Data	Nume de cod furtună	Zona afectată
16.10.1987	„87J“	Marea Britanie, Franța, Olanda
25.01.1990	„Daria“	Franța, Danemarca, Marea Britanie
03.02.1990	„Herta“	Franța
26.02.1990	„Vivian“	Marea Britanie, Franța, Olanda
28.02.1990	„Wiebke“	Germania, Marea Britanie
03.12.1999	„Anatol“	Danemarca
26.12.1999	„Lothar“	Franța
27.12.1999	„Martin“	Franța

Astfel, o serie de cercetări efectuate de companii independente de evaluare a riscurilor precum și de departamente specializate din cadrul companiilor internaționale

atenție faptul că, deși la vremea producerii unei furtuni catastrofale de genul „87J“, specialiștii pronosticau o posibilă revenire a unor fenomene similare abia peste 50 -100 de ani, în prezent estimă-

unui singur eveniment a cauzat eforturi financiare deosebite din partea reasigurătorilor;

- inaplicabilitatea principiului de bază al asigurărilor, potrivit căruia cu primele încasate de la mai mulți asigurați se acoperă pagubele întâmplare prin producerea riscului asigurat la unii dintre aceștia, deoarece un număr prea mare de asigurați sunt expuși unui singur eveniment;
- (re)asigurătorii nu mai au posibilitatea de a-și recupera pierderile financiare datorită perioadei de 12 luni pentru care se încheie, de regulă, contractele de asigurare.

Soluția propusă de Marsh

Pentru a veni în întâmpinarea solicitărilor clienților săi, care nu mai au posibilitatea de a se

proteja împotriva eventualelor riscuri, specialiștii firmei **Marsh** au elaborat soluții noi bazate în principal pe transferul alternativ al riscurilor și prin folosirea mult mai eficientă a capitalului pentru administrarea acestora. Soluția combinată de autofinanțare și de transfer al riscului creează nu numai protecție împotriva riscurilor ci și oportunitatea de recuperare a investiției plus dobânda.

Prin aplicarea acestei soluții rezultă o serie de beneficii certe:

- se garantează securitate financiară de tip „AAA“ a asiguratorilor;
- se oferă o soluție viabilă de acoperire a riscurilor, cu un cost fix și pe o perioadă medie de timp (5 ani), înlăturându-se astfel incertitudinea legată de

impactul financiar al pagubelor provocate de furtuni;

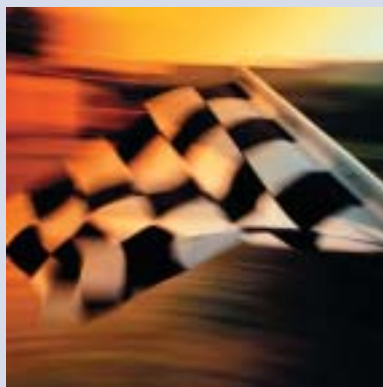
- se recuperează investițiile plus dobânda în cazul în care nu s-au produs daune majore;
- crește capacitatea de transfer a riscurilor.

Pentru informații suplimentare vă invităm să ne contactați. ■

Un nou protocol

Pentru o mai bună colaborare, autoritățile responsabile cu autorizarea, reglementarea și supravegherea segmentelor componente ale sistemului financiar din România - respectiv Banca Națională a României (BNR), Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM) și Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (CSA) - au încheiat, pe o perioadă de timp nelimitată, un nou Protocol de colaborare, prin care se anulează, în fapt, Protocolul bilateral din septembrie 2001, încheiat între BNR și CNVM.

În baza acestui nou Protocol pentru cooperare în domeniul supravegherii sistemului financiar, părțile semnatare au hotărât următoarele:

- să coopereze eficient și concertat în vederea unei supravegheri adecvate a segmentelor componente ale sistemului financiar, atât pentru a preveni apariția unor crize la nivel instituțional, operațional sau al produselor financiare, cât și pentru a

asigura un mediu competitiv și nediscriminatoriu în funcționarea pieței financiare;

- să coopereze ori de câte ori se vor elabora reguli și reglementări care răspund unor interese comune menite să completeze zonele insuficient reglementate în prezent;
- să urmărească în permanență buna desfășurare a schimburilor de informații necesare autorizării, reglementării și supravegherii sistemului financiar;
- să se informeze reciproc asupra inițiativelor legislative în domeniile relevante de (Continuare în pagina 11)

Asigurările de garanții – substitut pentru scrisorile de garanție bancară

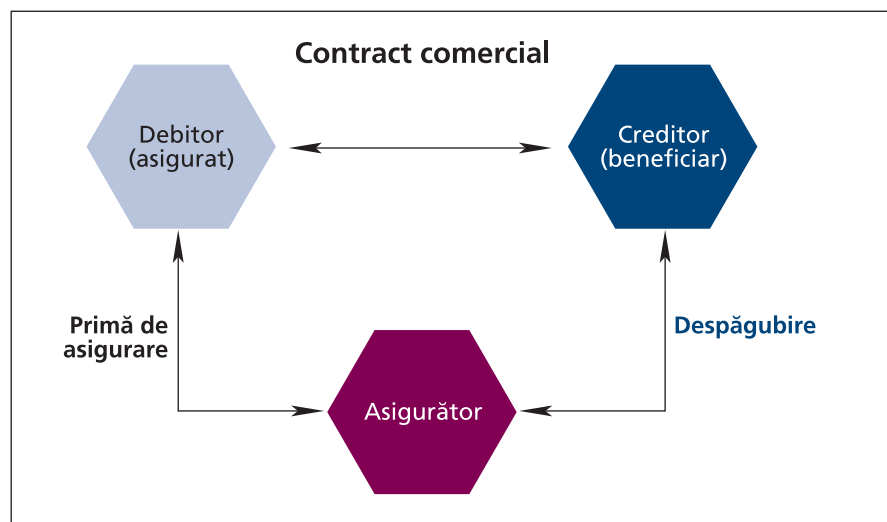
Asigurarea de garanție (surety sau bond, cum mai este denumită pe piața internațională) este în ultimul timp tot mai des solicitată de creditorii în locul garanțiilor uzuale furnizate de persoane fizice sau juridice, de bănci sau de companii care au ca obiect de activitate garantarea obligațiilor (surety companies).

asumate prin contract sau le-a îndeplinit în mod necorespunzător.

Surety ia forma unui contract suplimentar față de contractul de bază, prin care asigurătorul se angajează către beneficiar să plătească o despăgubire (în limita sumei garantate) numai în condițiile în care asiguratul este

recte, dictatură militară, conspirație, confiscare, expropriere, naționalizare, rechiziționare, sechestrare, distrugere sau avariere din ordinul oricărui guvern de drept sau de fapt sau oricărei autorități publice), riscurile de terorism și sabotaj.

În funcție de tipul contractului de bază și de obligațiile garantate, există mai multe tipuri de bonduri:

Asigurarea de garanție este un contract în care asigurătorul garantează obligațiile contractuale asumate de o persoană având calitate de debitor către o terță parte având calitate de creditor.

Surety este un contract care implică trei părți având calități diferite: creditorul (beneficiarul asigurării), debitorul (asigurat garantat) și compania de asigurare (garant).

Asigurătorul se angajează față de beneficiar să execute obligațiile asiguratului garantat derivând dintr-un contract de bază, dacă acesta este în culpă, în sensul că nu și-a îndeplinit obligațiile

obligat la plată, conform prevederilor contractului de bază și nu își onorează această obligație.

Asigurătorul acoperă riscurile ce decurg din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale ce îi revin asiguratului în relația cu beneficiarul, respectiv pagubele provocate beneficiarului din culpa asiguratului, pe care acesta nu le poate acoperi la primirea solicitării de plată a despăgubirii transmisă de beneficiar. Asigurarea de garanție exclude riscurile generate de forța majoră invocată și dovedită conform legii, riscurile politice (război, invazie sau acțiunea unui dușman extern, război civil, revoluție, rebeliune, insu-

- Performance Bond sau garantarea bunei execuții a contractului. Asigurat este contractorul;
- Advance Payment Bond sau garantarea returnării avansului. Asigurat poate fi furnizorul, constructorul, antreprenorul, subcontractorul, executantul, prestatorul;
- Maintenance Bond sau garanția pentru întreținere;
- Payment Bond sau garanția pentru efectuarea plății. Asigurat este debitorul;
- asigurări de garanție privind oferta de participare la licitație. Asigurat este ofertantul (furnizor, antreprenor, constructor, executant, prestator).

Beneficiarul unui bond poate fi Autoritatea Contractantă, conform Legii 212/2002 privind achizițiile publice, cumpărătorul (cumpărător, achizitor, beneficiarul lucrării) sau creditorul (persoana juridică care încheie cu debitorul un contract comercial cu plata amânată).

Polița se încheie de regulă pentru un singur contract încheiat de

asigurat, cu un singur beneficiar (poliță pe contract). Polița emisă va fi semnată de către asigurat și asigurător. La poliță se atașează un Certificat de Asigurare a Garanției, care prevede drepturile beneficiarului în caz de producere a riscului asigurat.

Beneficiarul va semna și va primi Certificatul de Asigurare a Garanției încheiat în trei exemplare originale.

Acceptarea subscrierii acestor riscuri de către asigurători este condiționată de analiza contractului de bază și a situației financiare a asiguratului.

Marsh România poate plasa asigurările de garanții atât pe piața românească, cât și pe piața internațională. În plasarea de riscuri complexe beneficiem de asistență din partea departamentului specializat din cadrul **Marsh Londra**.

Pentru informații suplimentare vă invităm să ne contactați.

Un nou protocol

(Urmare din pagina 9)

activitate, în vederea realizării unei armonizări adecvate;

- să se informeze reciproc asupra evoluțiilor care pot prezenta importanță pentru părțile semnatare;
- să organizeze întâlniri comune la nivelul conducerilor autorităților, cel puțin o dată pe an, având drept scop analizarea realizării acțiunilor de cooperare în domeniul

supravegherii, stabilirea strategiei de colaborare, discutarea și soluționarea problemelor globale ale sistemului financiar;

- să coopereze pentru găsirea celor mai eficiente și adecvate modalități de colaborare cu alte instituții ale statului, cum ar fi: Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul de Interne, Curtea de Conturi, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor etc.

Prin semnarea Protocolului cu BNR și CNVM, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, în calitatea sa de autoritate administrativă autonomă de specialitate, își poate îndeplini cu mai mult succes obiectivele sale de punere în executare a Legii nr. 32/2000, de protejare a stabilității activității de asigurare și reasigurare în România.

Marsh Inc.

Misiunea noastră

Să contribuim la prosperitatea clienților noștri prin conceperea și furnizarea unor soluții adecvate de administrare a riscurilor și control al acestora.

Viziunea noastră

Să fim oricând și oriunde cea mai bună alegere în domeniu.

Valorile noastre fundamentale

Clienții: Răspundem cerințelor lor cu strategii și inițiative adecvate.

Colegii: Oferim fiecăruia posibilitatea de a-și atinge maximul de potențial.

Investitorii: Îndeplinim așteptările lor.

Spiritul de inovație: Anticipăm cerințele clienților noștri și concepem soluții eficiente.

Excelența: Ridicăm în permanență ștacheta performanței în toate domeniile în care activăm.

Transparența și Integritatea: „Probitate morală și profesională lipsită de compromis“ este axioma noastră comportamentală.

Principiile noastre de funcționare

Să dezvoltăm un parteneriat reciproc avantajos cu clienții, colegii și colaboratorii noștri.

Să punem în slujba clienților toate resursele noastre globale, inclusiv pe cele ale grupului de companii Marsh & McLennan.

Să optăm pentru schimbare atunci când aceasta aduce beneficii clienților și companiei.

Să ne evaluăm rezultatele prin comparație cu obiectivele planificate.

Să implementăm strategii și inițiative care să determine o creștere benefică.

Să fim profund preocupați de bunăstarea comunităților în care ne desfășurăm activitatea.

Să dezvoltăm și să folosim pe scară largă metodologii de lucru care îmbunătățesc serviciile acordate clienților, productivitatea internă și relația cu partenerii.

Risc Consult este un buletin informativ în domeniul asigurărilor și managementului riscului editat, produs și distribuit gratuit de Marsh s.r.l.

Pentru a vă înscrie pe lista de distribuție, pentru a solicita mai multe exemplare sau pentru a nu mai primi acest buletin informativ vă rugăm să ne contactați telefonic sau prin e-mail.

Risc Consult este disponibil și în format electronic pe internet, la adresa www.marsh.ro, unde vom putea primi și eventualele comentarii și propuneri ale cititorilor.

Reproducerea integrală sau parțială a conținutului din acest buletin este permisă doar dacă se menționează sursa (Risc Consult).

Editor coordonator:
Florin Molnar

Marsh s.r.l.

Str. Alexandru Constantinescu 46-48,
Sector 1, București 713261
T: 021 223 2359, 021 223 2370
F: 021 223 2392
E-mail: office@Marsh.ro